

ALBERT GARRIDO LLORT, secretari general de la Fundació Consell de la Informació de Catalunya,

CERTIFICA: Que en relació a l'expedient núm. 60/2017 els membres del Consell de la Informació de Catalunya (CIC) en reunió plenària de data 11 de desembre de 2017 van adoptar per unanimitat el següent acord, segons la documentació de l'expedient:

“Expedient núm. 60/2017

ASSUMPTE

El passat 8 d'octubre el senyor D.G. va presentar al CIC -per correu electrònic- una queixa contra el diari digital Directe!cat per la difusió d'unes imatges falses.

ANTECEDENTS

El passat 8 d'octubre va tenir lloc a Barcelona una “manifestació espanyolista” (aquesta és l'expressió empleada a la queixa). Com la majoria de mitjans de comunicació, el diari digital Directe!cat també va cobrir la informació, tant al seu portal web com a les xarxes socials, en concret Twitter. Entre les moltes piulades que va fer Directe!cat, n'hi ha dues acompanyades de fotografies.

1. **Primeres aparicions feixistes a Barcelona abans de la convocatòria oficial!** *directe!cat* <http://www.directe.cat/noticia/653890/> La fotografia és la d'una dona que porta una samarreta blanca amb la silueta del dictador Francisco Franco i a sota l'eslògan VOLVEMOS.

2. **Les imatges més grotesques i dantesques que els unionistes han deixat a Barcelona!** *directe!cat* <http://www.directe.cat/noticia/653933/> La imatge que acompanya el tuit és una composició de tres fotografies, una d'elles mostra un home portant una bandera preconstitucional amb l'àliga franquista.

El grup de periodistes que treballa sobretot Twitter sota l'àlies Maldito Bulo i que es dedica a contrastar les informacions, va piular el mateix dia 8 que les dues fotografies eren falses. Trobareu informació sobre Maldito Bulo en aquest article: <http://www.elperiodico.com/es/extra/20171118/maldito-bulo-comando-contra-las-noticias-falsas-6426693>

Pel que fa a la primera fotografia, com a prova, va publicar la mateixa imatge, però amb un pla més obert, aclarint: **“No es una foto de hoy en Barcelona. La foto está tomada en la Puerta del Sol en Madrid en septiembre de 2015”**.

Pel que fa la segona fotografia, Maldito Bulo comenta: **“No, esta foto con la bandera franquista no es de hoy en Barcelona. Es del día 24 de septiembre en Zaragoza”**.

A la seva queixa, D. G. aporta les proves de Maldito Bulo i considera per aquest motiu que el diari Directe!cat ha vulnerat dos criteris del Codi Deontològic:

2. **Evitar perjudicis per informacions sense prou fonament.** Difondre dades imprecises o sense base suficient que puguin lesionar la dignitat de les persones i provocar dany o descrèdit.

3. **Rectificar les informacions incorrectes.** L'obligació d'esmenar tant les informacions com les interpretacions resultants que s'hagin demostrat falses o errònies.

AL·LEGACIONS

No s'han presentat al·legacions per part del mitjà.

PONÈNCIA

Sense les al·legacions de Directe!cat i amb les dades que tenim, la queixa es pot admetre sense cap dubte. Veiem perquè s'han vulnerat els criteris que esmenta qui presenta la queixa:

02. Evitar perjudicis per informacions sense prou fonament. Difondre dades imprecises o sense base suficient que puguin lesionar la dignitat de les persones i provocar dany o descrèdit.

Si bé s'han difós "dades imprecises", les imatges no són falses en un sentit estricte. Sí és falsa la relació entre la informació que dona el mitjà i les imatges, ja que les fotografies no es van fer a Barcelona el passat 8 d'octubre. En quan a que es pugui "lesionar la dignitat de les persones i provocar dany o descrèdit", no creiem que a les persones que surten a les fotografies se'ls hi hagi lesionat la dignitat. Potser sí, als convocants de la manifestació de Barcelona, ja que amb les informacions i les imatges se'ls acusa de donar suport a la dictadura de Franco.

D'acord amb el to de la queixa, la vulneració del Codi s'aproxima més al criteri 01: **Informar de manera acurada i precisa.** El professional del periodisme està compromès amb la recerca de la veritat. (...). Han de difondre únicament informacions contrastades amb diligència, i evitar la difusió de conjectures i rumors com si es tractés de fets.

03. Rectificar les informacions incorrectes. L'obligació d'esmenar tant les informacions com les interpretacions resultants que s'hagin demostrat falses o errònies. Pel que fa als tuits del Directe!cat, el que fa referència a la senyora amb la samarreta de Franco, ha estat esborrat d'aquesta xarxa social. A la seva web trobem la notícia (sense la fotografia) i una rectificació per part del diari: "*A primera hora del matí ens havien fet arribar una samarreta de Franco d'una senyora. Ha resultat ser de la manifestació de Saragossa i l'hem retirat degudament.*" <http://www.directe.cat/noticia/653890/>

El segon tuit, el de l'home amb la bandera preconstitucional, no ha estat esborrat. En canvi, al web la imatge ha estat retirada. En cap part de la informació es parla d'una rectificació a causa de la publicació d'una imatge falsa. <http://www.directe.cat/noticia/653933/les-imatges-mes-grotesques-i-dantesques-que-els-unionistes-han-deixat-a-barcelona>

En aquest cas no hem d'oblidar tampoc dos punts del Codi Deontològic que trobem a l'**Annex B: Recomanació sobre Internet**, punts 2 i 3:

02. Transparència i rigor » El producte informatiu ha de poder ser identificat com a tal sigui quina sigui la seva naturalesa formal. La distinció entre informació i opinió també és igualment exigible, així com la diferenciació entre publicitat i informació. » Les informacions han d'anar datades i convé que els links portin igualment les referències adequades per tal d'orientar els destinataris i mantenir contextualitzades les dades. » Com en altres mitjans, la immediatesa no és excusa per obviar principis deontològics com el recurs a fonts fiables i la contrastació de les dades. » Les informacions difoses a través de les xarxes socials tampoc no poden propagar rumors infundats, ni emetre judicis de valor injuriosos.

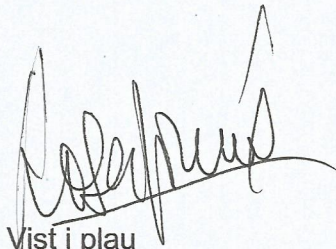
03. Participació i supervisió activa La participació del públic enriqueix la pluralitat dels continguts dels mitjans a Internet i constitueix una de les claus més definitòries i innovadores del nou univers informatiu. Tanmateix, les característiques de la xarxa generen nous paranyes ètics sobre la relació entre els mitjans i el públic. » Els comentaris dels usuaris a les notícies difoses a les webs informatives han de ser moderats pels seus responsables editorials. Aquests han de comptar amb mecanismes i eines adients per impedir la difusió de missatges injuriosos, que atemptin contra la dignitat de les persones i grups socials, o que encoratgin la discriminació, la violència i l'odi. »

Per tot això, el Consell de la Informació de Catalunya adopta el següent:

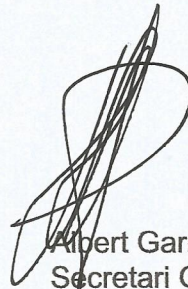
A C O R D

Per tot l'exposat anteriorment, considerem que el diari digital Directelcat ha vulnerat en l'esmentada informació del dia 8 d'octubre de 2017 els criteris 1 (Informar de manera acurada i precisa) i 3 (Rectificar informacions incorrectes) del Codi Deontològic, i els punts 2 (Transparència i rigor) i 3 (Participació i supervisió activa) de l'Annex B: Recomanació sobre Internet.

I per que així consti s'estén la present certificació, amb el vistiplau del president, a Barcelona en data 12 de desembre de 2017. Certifico.

Vist i plau
Roger Jiménez
President

Albert Garrido
Secretari General